

Wtorek, 8 marca 2022 r.

P9_TA(2022)0059

Polityka spójności: promowanie innowacyjnej i inteligentnej transformacji oraz regionalnych połączeń teleinformatycznych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 marca 2022 r. w sprawie roli polityki spójności w promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji oraz regionalnych połączeń teleinformatycznych (2021/2101(INI))

(2022/C 347/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej⁽¹⁾ (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów), a w szczególności jego pierwszy cel polityczny określony w art. 5,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2221 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU)⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa”, (rozporządzenie w sprawie programu „Cyfrowa Europa”)⁽⁸⁾, którego celem jest wspieranie transformacji cyfrowej w UE,

⁽¹⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

⁽²⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60.

⁽³⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 94.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 30.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1.

Wtorek, 8 marca 2022 r.

- uwzględniając instrument odbudowy NextGenerationEU,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. zatytułowany „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” (COM(2020)0067),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 marca 2021 r. zatytułowany „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 marca 2020 r. zatytułowany „Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy” (COM(2020)0103),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 lipca 2020 r. zatytułowany „Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności” (COM(2020)0274),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 września 2020 r. zatytułowany „Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 – Nowe podejście do kształcenia i szkolenia w epoce cyfrowej” (COM(2020)0624),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 czerwca 2021 r. zatytułowany „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.” (COM(2021)0345),
- uwzględniając sprawozdania Komisji z 2020 r. dotyczące indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego,
- uwzględniając badanie Departamentu Tematycznego ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności z dnia 15 czerwca 2018 r. pt. „Agenda cyfrowa i polityka spójności”,
- uwzględniając deklarację zobowiązań w sprawie kobiet w środowisku cyfrowym z dnia 9 kwietnia 2019 r., podpisaną przez ministrów UE i przedstawicieli państw członkowskich oraz Norwegii i Zjednoczonego Królestwa,
- uwzględniając Deklarację berlińską z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie społeczeństwa cyfrowego i administracji cyfrowej opartej na wartości,
- uwzględniając badanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn z 16 października 2020 r. pt. „Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of work” [Wskaźnik równouprawnienia płci 2020: cyfryzacja a przyszłość pracy],
- uwzględniając zalecenie Rady Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w sprawie łączności szerokopasmowej, zmienione w dniu 24 lutego 2021 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 2 października 2020 r. w sprawie COVID-19, jednolitego rynku, polityki przemysłowej, kwestii cyfrowych oraz stosunków zewnętrznych, a w szczególności w sprawie transformacji cyfrowej,
- uwzględniając projekt konkluzji Rady z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie cyfryzacji na rzecz środowiska,
- uwzględniając projekt konkluzji Rady z dnia 7 kwietnia 2021 r. w sprawie telepracy w kontekście pracy zdalnej,
- uwzględniając połączony plan miasta Brukseli dotyczący telepracy i klimatu,
- uwzględniając badanie Departamentu Tematycznego ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia z dnia 30 kwietnia 2021 r. pt. „The impact of teleworking and digital work on workers and society: Special focus on surveillance and monitoring, as well as on mental health of workers” [Wpływ telepracy i pracy cyfrowej na pracowników i społeczeństwo, ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru i monitorowania, jak również zdrowia psychicznego pracowników],

Wtorek, 8 marca 2022 r.

- uwzględniając inicjatywę Komisji w sprawie unijnego działania na rzecz inteligentnych wsi,
 - uwzględniając badanie Departamentu Tematycznego ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności z 30 września 2020 r. pt. „EU Lagging Regions: state of play and future challenges” [Regiony UE słabiej rozwinięte: aktualna sytuacja i przyszłe wyzwania],
 - uwzględniając deklarację Cork 2.0 z dnia 5 i 6 września 2016 r. zatytułowaną „Lepsze życie na obszarach wiejskich”,
 - uwzględniając wspólne badanie Komitetu Regionów i Komisji z 18 stycznia 2018 r. pt. „Innovation camp methodology handbook: realising the potential of the entrepreneurial discovery process for territorial innovation and development” [Podręcznik metodologii obozów innowacji: uwolnienie potencjału procesu przedsiębiorczego odkrywania na rzecz innowacji terytorialnych i rozwoju terytorialnego] ⁽⁹⁾,
 - uwzględniając irlandzką politykę rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2025 zatytułowaną „Przyszłość naszych obszarów wiejskich” i jej ukierunkowanie na telepracę na obszarach wiejskich,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy z 28 września 2020 r. pt. „Living, working and COVID-19” [Życie, praca i COVID-19],
 - uwzględniając badanie Komisji z sierpnia 2019 r. zatytułowane „The changing nature of work and skills in the digital age” ⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając dokument roboczy Komisji z grudnia 2018 r. zatytułowany „The Geography of EU Discontent” ⁽¹¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie kształtowania cyfrowej przyszłości Europy: usunięcie barier w funkcjonowaniu jednolitego rynku cyfrowego i lepsze wykorzystywanie AI z korzyścią dla europejskich konsumentów ⁽¹²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽¹³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie polityki spójności i regionalnych strategii środowiskowych w walce ze zmianą klimatu ⁽¹⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie odwrócenia tendencji demograficznych w regionach UE za pomocą instrumentów polityki spójności ⁽¹⁵⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając pismo Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A9-0010/2022),
- A. mając na uwadze, że ambicją UE jest realizacja skutecznej polityki cyfrowej, która umożliwi wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom osiągnięcie zrównoważonej i dostatniej cyfrowej przyszłości we wszystkich regionach;
- B. mając na uwadze, że transformacja cyfrowa musi być sprawiedliwa i sprzyjać włączeniu społecznemu, tworzyć możliwości oraz promować równość, jakość życia, konkurencyjność regionalną i modernizację gospodarki;

⁽⁹⁾ Rissola G., Kune H. i Martinez P., *Innovation Camp Methodology Handbook: Realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

⁽¹⁰⁾ Arregui Pabollet, E i in., *The Changing nature of work and skills in the digital age* [Zmieniający się charakter pracy i umiejętności w epoce cyfrowej], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

⁽¹¹⁾ Dijkstra, L., Poelman, H., Rodríguez-Pose, A., *The Geography of EU Discontent* [Geografia niezadowolenia w UE] Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 204.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 26.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 125.

Wtorek, 8 marca 2022 r.

- C. mając na uwadze, że transformacja cyfrowa musi iść w parze z trwającą transformacją ekologiczną, które razem określają się mianem dwojakiej transformacji; mając na uwadze, że nie należy lekceważyć społecznego wymiaru tej kwestii;
- D. mając na uwadze, że nowoczesna gospodarka wiąże się z wprowadzeniem nowych modeli biznesowych zgodnych z trendami opisywanymi jako czwarta rewolucja przemysłowa, które odpowiadać będą współczesnym wyzwaniom transformacji cyfrowej i ekologicznej;
- E. mając na uwadze, że regiony europejskie, w których występuje największa potrzeba zrównoważonej transformacji, to zasadniczo regiony o wysokim poziomie ubóstwa i wykluczenia; mając na uwadze, że potrzebne są zdecydowane działania i inwestycje na rzecz szybkiej odbudowy, które powinny koncentrować się na łagodzeniu gospodarczych i społecznych skutków pandemii, wznowieniu działalności gospodarczej, wspieraniu zrównoważonego rozwoju, transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz wdrażaniu zasad politycznych Europejskiego filaru praw socjalnych, aby poprawić konkurencyjność Europy;
- F. mając na uwadze, że nowe wieloletnie ramy finansowe wraz z instrumentem NextGenerationEU stanowią największy w historii pakiet stymulacyjny w UE i przyczynią się do odbudowy bardziej ekologicznej, bardziej cyfrowej i odporniejszej UE po pandemii COVID-19; mając jednocześnie na uwadze, że nowa polityka spójności stanowi bezprecedensową okazję dla państw członkowskich do pobudzenia cyfryzacji, ponieważ wymaga przeznaczenia minimalnych kwot na transformację cyfrową oraz spełnienia określonych warunków, by otrzymać finansowanie, jak określono w ramach inwestycyjnych polityki spójności na lata 2021–2027;
- G. mając na uwadze, że w UE nadal istnieje przepaść cyfrowa pod względem geograficznym, wieku, płci, poziomu wykształcenia, statusu społeczno-ekonomicznego i dochodów, co uniemożliwia niektórym osobom fizycznym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z transformacji cyfrowej; mając na uwadze, że ta przepaść cyfrowa może jeszcze bardziej odizolować regiony, w których wystąpił niż demograficzny, przyczyniając się do braku równowagi terytorialnej UE;
- H. mając na uwadze, że poziom zasięgu łączy szerokopasmowych w Europie pokazuje, iż nadal potrzebne są znaczne inwestycje, zwłaszcza na obszarach wiejskich, gdzie 10 % gospodarstw domowych nie jest podłączonych do żadnej stałej sieci, 41 % nie korzysta z żadnych szybkich technologii szerokopasmowych, a jedynie 59 % ma dostęp szerokopasmowy nowej generacji (co najmniej 30 Mb/s), w porównaniu z 87 % gospodarstw domowych w pozostałej części UE⁽¹⁶⁾; mając na uwadze, że oprócz słabej łączności z ICT obszary wiejskie i peryferyjne często doświadczają innych problemów strukturalnych, takich jak brak infrastruktury i usług, niskie dochody lub brak zasobów edukacyjnych i dóbr kultury, co skłania wysoko wykwalifikowane osoby do przenoszenia się na bardziej obiecujące obszary (drenaż mózgow)⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że fundusze UE powinny ułatwiać zapewnienie podstawowej infrastruktury, aby sprostać wyzwaniom demograficznym;
- I. mając na uwadze, że małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) stanowią trzon gospodarki europejskiej, reprezentują 99 % wszystkich przedsiębiorstw w UE i zatrudniają około 100 mln osób; mając na uwadze, że odpowiadają one za ponad połowę europejskiego PKB i mają kluczowe znaczenie nie tylko dla osiągnięcia dwojakiej transformacji UE w kierunku zrównoważonej i cyfrowej gospodarki, ale również dla zapewnienia wartości dodanej w każdym sektorze gospodarki; mając jednak na uwadze, że tylko 17 % MŚP z powodzeniem włączyło technologie cyfrowe do swoich przedsiębiorstw, w porównaniu z 54 % dużych przedsiębiorstw; mając na uwadze, że niektóre gałęzie przemysłu i sektory tradycyjne, takie jak budownictwo, przemysł rolno-spożywczy, tekstylia i stal, pozostają w tyle pod względem transformacji cyfrowej⁽¹⁸⁾;
- J. mając na uwadze, że choć pandemia COVID-19 doprowadziła do masowego rozwoju telepracy i pracy mobilnej z wykorzystaniem ICT (TICTM)⁽¹⁹⁾, co zapewnia doskonałe możliwości pod względem dalszej decentralizacji miejsc pracy z ośrodków miejskich do mniejszych miast, przedmieść i na obszary wiejskie, nadal istnieją wyraźne różnice w zdolności do telepracy między wysoko i nisko opłacanymi pracownikami, pracownikami umysłowymi i fizycznymi oraz między płciami⁽²⁰⁾; mając na uwadze, że telepraca i praca mobilna z wykorzystaniem ICT oraz cyfryzacja usług przy spełnieniu określonych warunków mogą ułatwić bardziej zrównoważony rozkład geograficzny zatrudnienia i ludności;

⁽¹⁶⁾ Dokument roboczy służb Komisji z 11 czerwca 2020 r. pt. „Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2020 r.” (SWD(2020)0111).

⁽¹⁷⁾ SWD(2020)0111.

⁽¹⁸⁾ Negreiro, M., Madiaga, T., Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, *Digital Transformation*, czerwiec 2019 r.

⁽¹⁹⁾ Projekt konkluzji Rady w sprawie telepracy w kontekście pracy zdalnej, pkt 17.

⁽²⁰⁾ Dokument roboczy Komisji z maja 2020 r. zatytułowany „Teleworkability and the COVID-19 crisis: a new digital divide?” [Możliwość wykonywania telepracy a kryzys związany z COVID-19: nowa przepaść cyfrowa?].

Wtorek, 8 marca 2022 r.

- K. mając na uwadze, że aby przyczynić się do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, EFS+ powinien wspierać inwestycje w kapitał ludzki i systemy w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i włączenia społecznego, a tym samym wspierać poprawę jakości, inkluzywność, skuteczność systemów edukacji i szkoleń oraz ich dostosowanie do potrzeb rynku pracy, w tym promowanie cyfrowego uczenia się i rozwój zawodowy pracowników dydaktycznych; mając na uwadze, że takie działania wspierałyby spójność gospodarczą, terytorialną i społeczną zgodnie z art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- L. mając na uwadze, że doświadczenia z czasu pandemii COVID-19 pokazały, jak istotny jest rozwój infrastruktury cyfrowej dla funkcjonowania gospodarki i społeczeństw, w tym w zakresie publicznej opieki zdrowotnej, edukacji oraz administracji publicznej; mając na uwadze, że pandemia wypukliła także wiele dotychczasowych problemów na obszarach wiejskich i uwydatniła niekorzystną sytuację tych regionów, w szczególności w zakresie możliwości cyfrowych, jakości i świadczenia usług opieki zdrowotnej, edukacji, dostępu do sieci szerokopasmowych, odporności łańcuchów wartości i umiejętności cyfrowych;
- M. mając na uwadze, że chociaż w europejskim programie na rzecz umiejętności wyznaczono cel, zgodnie z którym do 2025 r. 70 % dorosłej ludności UE ma posiadać co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe, to według Komisji 42 % ludności UE nadal nie posiada podstawowych umiejętności cyfrowych, zaś 37 % pracowników wciąż nie posiada ich w wystarczającym stopniu; mając na uwadze, że nadal istnieją poważne różnice między regionami w zakresie umiejętności ICT; mając na uwadze, że kobiety są zdecydowanie niedostatecznie reprezentowane w sektorze ICT w UE, ponieważ zajmują jedynie 17 %⁽²¹⁾ specjalistycznych stanowisk w dziedzinie ICT, rzadziej posiadają specjalistyczne umiejętności cyfrowe i pracują w dziedzinach związanych z ICT; mając na uwadze, że w 2019 r. mniej niż 25 % przedsiębiorstw w UE-27 zapewniło swoim pracownikom szkolenia w zakresie ICT, przy czym między państwami członkowskimi występują znaczne różnice⁽²²⁾; mając na uwadze, że różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn utrzymują się w szczególności w przypadku przedsiębiorstw typu start-up, a 91 % całkowitego kapitału zainwestowanego w europejskie technologie w 2020 r. zostało przeznaczonych dla zespołów złożonych wyłącznie z mężczyzn⁽²³⁾;
- N. mając na uwadze, że rozwój sektora ICT oraz działania wspierające innowacje są również niezbędne do wsparcia cyfryzacji gospodarczej i społecznej w ujęciu ogólnym, a w szczególności cyfryzacji w sektorach przemysłu;
- O. mając na uwadze, że cyfryzacji usług publicznych musi towarzyszyć poszanowanie prawa do prywatności i ochrona danych osobowych zgodnie z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych⁽²⁴⁾;

Polityka spójności na lata 2021–2027 i wyzwania dwójakiej transformacji

1. z zadowoleniem przyjmuje pakiet dotyczący polityki spójności na lata 2021–2027 oraz jego pierwszy cel polityczny (CP 1) koncentrujący się na rozwoju „bardziej konkurencyjnej i inteligentnej Europy dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej”⁽²⁵⁾;
2. podkreśla rolę, jaką nowa polityka spójności może odegrać w realizacji dwójakiej transformacji, cyfrowej i ekologicznej; podkreśla, że aspekty nowej polityki spójności dotyczące cyfryzacji i innowacji będą miały kluczowe znaczenie dla umożliwienia zrównoważonej i inkluzywnej transformacji społeczeństwa w dążeniu do bardziej społecznej i konkurencyjnej gospodarki oraz osiągnięcia do 2030 r. celów Europejskiego Zielonego Ładu i Cyfrowej Dekady Europy; podkreśla potrzebę dobrej i przystępnej cenowo infrastruktury cyfrowej wraz ze środkami służącymi rozwijaniu umiejętności cyfrowych wszystkich grup użytkowników, do czego powinno również zachęcać elastyczne i uzupełniające wdrażanie różnych rodzajów wsparcia i finansowania;
3. przypomina, że wsparcie za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności w ramach CP 1 jest dostępne dla państw członkowskich w celu dokonywania inwestycji w innowacje zgodnie z koncepcją inteligentnej specjalizacji; wzywa władze krajowe i regionalne do ulepszenia podejścia do inteligentnej specjalizacji poprzez skupienie się na najbardziej obiecujących obszarach i projektach pod względem możliwości innowacji i zrównoważonego rozwoju;

⁽²¹⁾ Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, „Work-life balance in the ICT sector – Women in the ICT sector” [Równość między życiem zawodowym a prywatnym w sektorze ICT – kobiety w sektorze ICT].

⁽²²⁾ Wspólne Centrum Badawcze Komisji, dokument programowy, *Telework in the EU before and after the COVID-19: where we were, where we head to* [Telepraca w UE przed pandemią COVID-19 i po niej: gdzie byliśmy, dokąd zmierzamy], 2020.

⁽²³⁾ *The State of European Tech report 2020* [Sprawozdanie na temat stanu technologii europejskiej za 2020 r.].

⁽²⁴⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1.

⁽²⁵⁾ Art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Wtorek, 8 marca 2022 r.

4. podkreśla znaczenie koncepcji inteligentnych wsi dla sprostania wyzwaniom cyfrowym i związanym z klimatem w UE i przyjmuje z zadowoleniem włączenie tej koncepcji do przyszłej wspólnej polityki rolnej (WPR) oraz polityki spójności i polityki regionalnej; nalega, aby państwa członkowskie uwzględniły podejście oparte na inteligentnych wsiach w swoich programach polityki spójności na szczeblu krajowym i regionalnym;
5. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFRR i Funduszu Spójności państwa członkowskie są zobowiązane przeznaczyć co najmniej 8 % swoich zasobów na inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich; ubolewa, że nie udało się jeszcze ustalić podobnego przydziału środków dla obszarów wiejskich; zauważa w związku z powyższym, że zgodnie z rozporządzeniem szczególną uwagę należy zwrócić na przeciwdziałanie zmianom środowiskowym i zmianie klimatu oraz na wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych do celów innowacji, a tym samym umożliwić władzom regionalnym skoncentrowanie finansowania na zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich;
6. przypomina, że rozporządzenie w sprawie programu „Cyfrowa Europa” stanowi, że współdziałanie tego instrumentu z EFRR i Funduszem Spójności musi przyczynić się do rozwoju i wzmocnienia regionalnych i lokalnych ekosystemów innowacji, transformacji przemysłowej oraz transformacji cyfrowej społeczeństwa i administracji publicznej;
7. wzywa Radę i Komisję do wyznaczenia ambitniejszych celów w zakresie rozwoju cyfrowego wszystkich regionów UE oraz apeluje o opracowanie europejskiego planu działania na rzecz cyfryzacji dla wszystkich regionów, zawierającego średnioterminowe cele i środki na rok 2025 oraz konkretne zalecenia dla UE i państw członkowskich, aby osiągnąć wymierne rezultaty do 2030 r.;
8. podkreśla potrzebę zadbania o to, by procesy cyfryzacji należycie uwzględniały specyfikę regionalną i szczególne potrzeby regionów; przypomina, że uniwersalne podejście może pogłębić istniejącą przepaść między regionami i terytoriami o różnych poziomach rozwoju;
9. przypomina o znaczeniu zapewnienia spójności między licznymi inicjatywami i programami UE na rzecz cyfryzacji, a także znaczenie tworzenia synergii między tymi rozwiązaniami a instrumentami polityki spójności, aby maksymalnie zwiększyć możliwości w tej dziedzinie; wzywa państwa członkowskie do wzięcia pod uwagę, że inwestycje w cyfryzację powinny obejmować cel wzrostu zgodny ze strategiami zrównoważonego rozwoju gospodarczego, a jednocześnie należy unikać powielania działań;
10. stwierdza, że efektywny system mobilności jest jednym z warunków wstępnych regionalnego rozwoju gospodarczego, spójności terytorialnej i rozwoju potencjału regionów; podkreśla, że należy zatem zapewnić niezbędne środki finansowe na rozwój i utrzymanie zrównoważonych środowiskowo i przystępnych cenowo połączeń transportowych, które mogłyby zachęcić starsze pokolenie do dłuższej pracy w rolnictwie i przyciągnąć młodych ludzi z ośrodków regionalnych do pracy na wsi;
11. podkreśla, że słabiej rozwinięte regiony UE stoją w obliczu szczególnych wyzwań; wzywa Komisję do udzielenia tym regionom dostosowanej do potrzeb pomocy ukierunkowanej na wzmocnienie zdolności administracyjnych, wiedzy, w tym wiedzy specjalistycznej opartej na technologii, w celu zapewnienia pomyślnego wejścia ich gospodarek i społeczeństw w coraz bardziej cyfrową przyszłość;
12. z zadowoleniem przyjmuje stanowisko Rady wspierające zidentyfikowane przez Komisję „dwojakie wyzwanie” związane z transformacją ekologiczną i cyfrową; podkreśla, że dwojaka transformacja może zapewnić nowe ekologiczne i cyfrowe miejsca pracy niezbędne dla odbudowy gospodarczej po pandemii COVID-19, i jest przekonany, że aspekt cyfrowy będzie miał zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia ambitnych celów Europejskiego Zielonego Ładu i celów zrównoważonego rozwoju ONZ zgodnie ze strategią cyfrową UE „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy”;
13. podkreśla potrzebę wspierania rozwoju rozwiązań cyfrowych nie tylko w zapobieganiu zmianie klimatu, takich jak ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki zasobooszczędnemu gospodarowaniu zasobami cyfrowymi i inteligentnym innowacjom, ale również w celu przystosowania się do zmiany klimatu; podkreśla potrzebę opracowania cyfrowych narzędzi i aplikacji ostrzegawczych w celu ograniczenia negatywnych skutków klęsk żywiołowych, takich jak powodzie, lawiny błotne, fale upałów i pożary lasów;

Wtorek, 8 marca 2022 r.

Przewycięzanie luk cyfrowych

14. wzywa Komisję do zadbania o to, by przyszłe obserwatorium obszarów wiejskich gromadziło kompleksowe i aktualne dane na temat przepaści cyfrowej, aby wesprzeć państwa członkowskie w określaniu potrzeb ich regionów i miast; uważa, że podstawowe znaczenie ma dysponowanie aktualnymi informacjami na temat postępów w cyfryzacji we wszystkich regionach europejskich, i wzywa Komisję do dostarczenia danych dotyczących indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego na poziomie NUTS 2;

15. podkreśla, że istnieją dwa aspekty przepaści cyfrowej: infrastruktura i przepustowość, że ich pochodzenie jest różne oraz że należy do nich stosować różne strategie polityczne dostosowane do ich specyfiki;

16. z zaniepokojeniem odnotowuje utrzymującą się przepaść cyfrową w państwach członkowskich i między nimi; jest szczególnie zaniepokojony przepaścią cyfrową między obszarami miejskimi i wiejskimi pod względem jakości i przystępności cenowej sieci szerokopasmowych⁽²⁶⁾; przypomina w szczególności, że przyszłe inwestycje w ramach EFRR-FS powinny w dalszym ciągu przyczyniać się do rozwoju szybkich sieci infrastruktury cyfrowej; podkreśla w związku z tym potrzebę priorytetowego traktowania obszarów wiejskich;

17. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły wsparcie i pomoc istniejącym platformom i projektom z dziedziny włączającej i sprawiedliwej cyfryzacji jako narzędziom pozwalającym wszystkim obszarom UE, w tym obszarom oddalonym i wiejskim, wkroczyć w XXI wiek;

18. zauważa, że istnieje krytyczna przepaść w zakresie umiejętności cyfrowych między osobami dorosłymi mieszkającymi na obszarach wiejskich a osobami mieszkającymi w miastach, która dotyczy zwłaszcza osób o niskich dochodach, kobiet i osób starszych; zauważa, że podział ten jest szczególnie widoczny w niektórych państwach członkowskich i pogłębia istniejące trudności ze znalezieniem pracy na obszarach wiejskich; wzywa państwa członkowskie do inwestowania w ukierunkowane działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji i w dziedzinie edukacji, aby zaradzić problemowi luk cyfrowych, oraz podkreśla, że luki te są związane m.in. z brakiem dostępu do sieci o dużej przepływności;

19. odnotowuje z dużym zainteresowaniem cyfrowy kompas Komisji, który będzie miał na celu przełożenie ambicji cyfrowych UE na 2030 r. na konkretne cele w czterech głównych sektorach: umiejętności, bezpieczna i zrównoważona infrastruktura cyfrowa, cyfrowa transformacja przedsiębiorstw oraz cyfryzacja usług publicznych; zwraca się do Komisji o regularne składanie sprawozdań z postępów poczynionych w tych czterech obszarach;

20. jest przekonany, że cyfryzacja stanowi okazję do poprawy jakości życia i wspierania możliwości edukacyjnych, tworzenia miejsc pracy, innowacji i zwiększenia dostępności usług publicznych w regionach wiejskich i słabiej rozwiniętych i pomaga w ten sposób odwrócić tendencje do wyludniania tych obszarów i przeciwdziałać drenażu mózgow;

21. z zadowoleniem przyjmuje cel programu polityki cyfrowej na 2030 r., jakim jest zapewnienie objęcia siecią 5G wszystkich zaludnionych obszarów w UE do końca dekady; wzywa Komisję do promowania w przyszłym prawodawstwie środków ułatwiających wdrażanie sieci 5G na obszarach wiejskich, w szczególności poprzez ograniczenie lub usunięcie uciążliwych procedur administracyjnych;

22. podkreśla potrzebę przewycięzania utrzymującej się przepaści cyfrowej między obszarami wiejskimi i miejskimi oraz wykorzystania potencjału łączności i cyfryzacji na obszarach wiejskich poprzez opracowanie strategii horyzontalnej; wzywa państwa członkowskie do wykorzystania zasobów polityki spójności, WPR i NextGenerationEU do opracowania i wdrożenia koncepcji inteligentnych wsi w okresie po 2020 r., która przyczyni się do cyfryzacji, wzmocnienia potencjału gospodarczego, innowacji i włączenia społecznego na obszarach wiejskich oraz wzmocnienia pozycji społeczności wiejskich poprzez dostosowane do potrzeb projekty mające na celu poprawę łączności i infrastruktury szerokopasmowej; przypomina jednak, że strategię cyfryzacji należy dostosować do kontekstu wiejskiego i wdrożyć przy zaangażowaniu i aktywnym udziale samych społeczności wiejskich oraz przy zastosowaniu technologii cyfrowych i robotyki w rolnictwie; podkreśla, że cel na 2030 r., jakim jest przejście na zrównoważone rolnictwo, można osiągnąć poprzez promowanie nowych technologii, badań naukowych i innowacji oraz ciągle przekazywanie wiedzy na obszary wiejskie;

23. wzywa państwa członkowskie do jak najpełniejszego i jak najskuteczniejszego wykorzystania środków finansowych dostępnych zarówno w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, jak NextGenerationEU, aby zapewnić regionom ukierunkowane wsparcie potrzebne do nadrobienia zaległości i przewycięzania przepaści cyfrowej na obszarach wiejskich i pomiędzy pokoleniami; ponadto wzywa państwa członkowskie do wspierania wdrażania sieci o bardzo dużej przepływności za pomocą odpowiednich systemów finansowania publicznego na obszarach, na których nie

⁽²⁶⁾ Negreiro, M., Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, „The growth of digital health technologies during the pandemic”, [Rozwój cyfrowych technologii w dziedzinie ochrony zdrowia w czasie pandemii] kwiecień 2021 r.

Wtorek, 8 marca 2022 r.

przyczynia się do tego rynek, oraz do zapewnienia międzysektorowych i kompleksowych rozwiązań, takich jak inteligentne wsie i centra innowacji na obszarach wiejskich; popiera wysiłki na rzecz promowania cyfryzacji poprzez wzmocnienie koncentracji tematycznej w polityce spójności, przy jednoczesnym promowaniu współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym lub innymi bankami rozwoju; zwraca uwagę na ryzyko pogłębienia nierówności związane z niezapewnieniem odpowiedniego wsparcia obszarom znajdującym się w najbardziej niekorzystnej sytuacji, których zdolności do efektywnego planowania i wydatkowania środków często są słabsze pomimo największych potrzeb;

24. apeluje również o pełne wdrożenie instrumentu „Łącząc Europę”, którego nowy instrument finansowania technologii cyfrowych wraz z większą transgraniczną łącznością cyfrową odegrają kluczową rolę w eliminowaniu przepaści gospodarczej, społecznej i terytorialnej, oferując europejskim regionom i obszarom wiejskim niezliczone nowe możliwości;

Sprzyjająca włączeniu społecznemu i sprawiedliwa cyfryzacja

25. podkreśla potrzebę zrównoważonego procesu cyfryzacji sprzyjającego włączeniu społecznemu, który jest sprawiedliwy społecznie i gospodarczo oraz nie pozostawia nikogo w tyle; podkreśla, że wsparcie w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych powinno przyczyniać się do rozwoju potencjału cyfrowego i innowacji w sektorze MŚP, tak aby zwiększyć zdolności i umiejętności cyfrowe ludności, a także powinno wspierać integrację ze społeczeństwem cyfrowym oraz sprzyjać spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej we wszystkich regionach UE, ze szczególnym uwzględnieniem regionów słabiej rozwiniętych;

26. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby cyfryzacji usług publicznych towarzyszyły środki zwiększające możliwość dostępu obywateli do internetu bez dyskryminacji, ograniczeń lub ingerencji; przypomina, że warunkiem udanej transformacji cyfrowej jest stabilne i przystępne cenowo połączenie internetowe o dużej przepływności;

27. podkreśla wyzwania, przed którymi stoją regiony peryferyjne Europy, w tym wyspy, w zakresie łączności cyfrowej; uważa, że łączność cyfrowa jest jednym z podstawowych filarów każdej strategii na rzecz europejskich wysp; wzywa do dalszych działań, aby transformacja cyfrowa sprzyjała włączeniu społecznemu wszystkich społeczności lokalnych;

28. zauważa z zaniepokojeniem, że zwiększone wykorzystanie rozwiązań cyfrowych oraz TICTM w wyniku pandemii COVID-19 pogłębiło istniejące wcześniej nierówności spowodowane przepaścią cyfrową między grupami ludności; podkreśla jednak, że pod pewnymi warunkami cyfryzacja może również przynieść korzyści grupom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej i ekonomicznej oraz grupom marginalizowanym; zwraca uwagę na fakt, że wykluczone cyfrowo osoby narażone są na podwójne wykluczenie, ponieważ mogą również napotkać trudności w dostępie do edukacji, rynku pracy lub podstawowych usług publicznych; podkreśla, że w szczególności inteligentne wsie mogłyby służyć jako praktyczne rozwiązanie w ramach działań służących zwiększaniu oferty usług dostępnych na obszarach wiejskich, a tym samym zmniejszać istniejące nierówności;

29. podkreśla, że pandemia COVID-19 uwydatniła znaczenie rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza telepracy; nalega, aby Komisja zaproponowała dyrektywę w sprawie minimalnych standardów i warunków uczciwej telepracy, aby chronić zdrowie i bezpieczeństwo pracowników oraz zapewnić godne warunki pracy, w tym dobrowolny charakter tej formy pracy, poszanowanie godzin pracy, urlop, równowagę między życiem zawodowym a prywatnym i inne prawa cyfrowe w miejscu pracy, takie jak prawo do bycia offline i ochronę prywatności pracowników, w tym poprzez zakaz zdalnego monitorowania lub jakiegokolwiek innej formy śledzenia cyfrowego, a także wykorzystywania sztucznej inteligencji w procesach rekrutacji, przy uwzględnieniu umowy ramowej europejskich partnerów społecznych w sprawie cyfryzacji;

30. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o opracowanie globalnej strategii, która uwzględniałaby całościową perspektywę na wszystkich szczeblach w celu rozwiązania problemu nierówności społecznych i dyskryminacji związanych z cyfryzacją oraz telepracą i pracą hybrydową, z myślą o wzmocnieniu ich pozytywnych skutków;

31. uważa, że wzmocnienie pozycji obywateli, konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i zaangażowanie władz lokalnych mają kluczowe znaczenie zarówno dla właściwego planowania, jak i dla pomyślnego wdrożenia regionalnych strategii cyfrowych;

Cyfryzacja małych i średnich przedsiębiorstw oraz usług publicznych

32. wzywa do podjęcia działań następczych w związku z planem działania na rzecz administracji elektronicznej z dwoma nadrzędnymi celami: zapewnienie skutecznej transformacji cyfrowej i ograniczenie biurokracji, a tym samym podniesienie jakości życia obywateli za pomocą środków poprawiających dostęp obywateli do usług publicznych we wszystkich państwach członkowskich oraz środków zwiększających przejrzystość, oraz ustanowienie środków mających na

Wtorek, 8 marca 2022 r.

celu zwiększenie umiejętności cyfrowych pracowników sektora publicznego; podkreśla, że te działania następcze powinny uwzględniać wiele wniosków wyciągniętych z pandemii COVID-19, która sprawiła, że usługi administracji publicznej funkcjonują niemal wyłącznie przez internet;

33. zauważa, że pandemia COVID-19 pokazała, iż wzrost wykorzystania TICTM zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym, sprawił, że nasze społeczeństwo stało się bardziej podatne na cyberataki; przypomina, że zdalny dostęp do sieci sektora prywatnego lub publicznego wymaga nowych rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa;

34. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by dążyły do szybszych postępów na rzecz cyfryzacji usług publicznych, w tym szkół, uczelni wyższych, instytutów badawczych, transportu publicznego, administracji elektronicznej i skutecznego zarządzania;

35. zauważa, że pandemia COVID-19 przyspieszyła rozwój elektronicznych usług publicznych i rozwiązań w zakresie e-zdrowia; podkreśla potrzebę zajęcia się luką w umiejętnościach cyfrowych wśród pracowników służby zdrowia oraz konieczność wzmocnienia pozycji pacjentów, zwłaszcza osób starszych i obywateli znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, tak aby mogli korzystać z cyfrowej opieki zdrowotnej; ostrzega, że niektóre osoby, które mogą mieć mniejsze możliwości korzystania z potrzebnych im technologii lub które w mniejszym stopniu mogą sobie na nie pozwolić, takie jak osoby starsze lub znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społecznej, mogą pozostać w tyle; zwraca uwagę na potrzebę inwestycji publicznych w obszarach takich jak zasoby ludzkie, cyfrowe oferty publiczne i proaktywne środki wsparcia, aby zapewnić wszystkim niedyskryminacyjny, szybki i wysokiej jakości dostęp do cyfrowych usług publicznych, w tym usług zdrowotnych; podkreśla w tym kontekście potrzebę uwypuklenia znaczenia promowania i wzmocniania działań w zakresie edukacji i rozwoju umiejętności cyfrowych, zwłaszcza na obszarach wiejskich; podkreśla potrzebę uwolnienia pełnego potencjału nowych narzędzi, technologii i rozwiązań cyfrowych na rzecz zdrowego społeczeństwa;

36. uznaje, że obecnie ważniejsze jest niż kiedykolwiek, by zapewnić uczciwą i zrównoważoną pod względem społecznym pracę oraz rzeczywisty udział pracowników w kształtowaniu warunków pracy – w przypadku platform cyfrowych i wszystkich innych sektorów – oraz, że pracownicy muszą mieć demokratyczny wpływ na zarządzanie pracą; podkreśla, że korzyści płynące z transformacji cyfrowej muszą być dzielone szeroko i sprawiedliwie, a pracownicy sektora cyfrowego muszą mieć takie same prawa i warunki pracy jak pracownicy innych sektorów; wzywa Komisję, by zaproponowała dyrektywę w sprawie godnych warunków pracy i praw w gospodarce cyfrowej;

37. podkreśla kluczową rolę przedsiębiorców, mikroprzedsiębiorstw i MŚP w tworzeniu godnych miejsc pracy, zrównoważonego wzrostu gospodarczego i rozwoju obszarów wiejskich oraz uważa, że inwestycje publiczne w ramach polityki spójności i innych instrumentów przyczynią się do większej spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej we wszystkich regionach UE; podkreśla, że dostęp do finansowania stanowi jeden z najpilniejszych problemów wielu mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw oraz że różne rodzaje MŚP wymagają zindywidualizowanego wsparcia i zachęt na szczeblu unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, w zależności od ich sytuacji i poziomu technologii; wzywa regiony do ustanowienia strategii innowacji ukierunkowanych na MŚP, dostosowanych do ich strategii inteligentnej specjalizacji w obszarze badań naukowych i innowacji;

38. ubolewa nad faktem, że zdecydowana większość MŚP w UE nie wdrożyła jeszcze w pełni transformacji cyfrowej; wzywa Komisję do dopilnowania, by państwa członkowskie wykorzystywały swoje programy operacyjne w celu ukierunkowania działań na MŚP w obszarach o niższym poziomie rozwoju cyfrowego;

39. zauważa, że handel elektroniczny ma ogromny potencjał dla wiejskich MŚP i lokalnych producentów, ponieważ zwiększa ich zasięg i zmniejsza bariery charakterystyczne dla regionów zmagających się z poważnymi i trwałymi wyzwaniami geograficznymi lub demograficznymi; wzywa regiony i państwa członkowskie UE do opracowania projektów pilotażowych i strategii cyfryzacji w celu włączenia handlu elektronicznego do modeli biznesowych MŚP na obszarach wiejskich;

40. dostrzega potencjał cyfryzacji w zakresie łączności między przedsiębiorstwami, zwłaszcza MŚP, i podkreśla pozytywny wpływ cyfryzacji na świadczenie usług społecznych, takich jak inteligentne rozwiązania transportowe, usługi w dziedzinie e-zdrowia, usługi w zakresie bankowości internetowej oraz rozwiązania dydaktyczne dostosowane do potrzeb osób uczących się znajdujących się w niekorzystnej sytuacji; przypomina o znaczeniu jednoczesnego kształcenia w zakresie umiejętności cyfrowych, aby nikt nie został pominięty;

41. przypomina, że rozporządzenie w sprawie programu „Cyfrowa Europa” stanowi, że synergie między tym programem a EFRR-FS powinny przyczynić się do rozwoju i wzmocnienia regionalnych i lokalnych ekosystemów innowacji, transformacji przemysłowej oraz transformacji cyfrowej społeczeństwa i administracji publicznej;

Wtorek, 8 marca 2022 r.

42. podkreśla stanowisko Trybunału Obrachunkowego⁽²⁷⁾ w sprawie EFRR-FS, a mianowicie, że MŚP dostarczają innowacyjne rozwiązania takich wyzwań jak zmiana klimatu, zasobooszczędność i spójność społeczna oraz przyczyniają się do rozpowszechniania tych innowacji wśród wszystkich regionów Europy, a zatem są nieodzowne dla przejścia UE na zrównoważoną gospodarkę cyfrową;

43. zauważa z zaniepokojeniem, że zarówno przedsiębiorstwa typu start-up, jak i MŚP o ugruntowanej pozycji borykają się z brakiem wykwalifikowanych pracowników, i podkreśla, że niedobór wykwalifikowanej siły roboczej jest szczególnie dotkliwy w przypadku umiejętności związanych z cyfryzacją i nowymi technologiami, ponieważ 35 % siły roboczej⁽²⁸⁾ posiada niskie umiejętności cyfrowe lub nie posiada takich umiejętności; uważa, że należy podjąć inicjatywy mające na celu wspieranie MŚP stojących przed szczególnymi wyzwaniami oraz rozwijanie takich kompetencji i umiejętności pracowników, które mają zasadnicze znaczenie dla nowoczesnej gospodarki, w tym w zakresie przyciągania i zatrzymywania talentów cyfrowych, przy jednoczesnym wspieraniu elastycznych umiejętności cyfrowych oraz możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, niezależnie od statusu zatrudnienia, wieku, wykształcenia lub zawodu;

44. podkreśla, że istotne jest zwiększenie liczby innowacyjnych przedsiębiorstw przez zapewnienie dostępu do nowych technologii, dostosowanie do standardów Przemysłu 4.0 i zrównoważonej gospodarki, mobilizację kapitału prywatnego, rozwój zasobów ludzkich i wspieranie inicjatyw na rzecz inteligentnych miast;

Promowanie umiejętności przydatnych w epoce cyfrowej

45. podkreśla potrzebę wypełnienia luk w zakresie umiejętności cyfrowych w całej UE, tak aby wszystkie osoby fizyczne i przedsiębiorstwa mogły jak najlepiej wykorzystać transformację cyfrową; wzywa do stopniowego wdrażania opracowanego przez Komisję planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 w celu promowania lepszych umiejętności w zakresie cyfryzacji, co zapewniłoby wszystkim, w tym przedsiębiorcom, możliwości kształcenia, szkolenia i zatrudnienia; podkreśla kluczową rolę państw członkowskich oraz instytucji rządowych i samorządowych na szczeblu regionalnym we wspieraniu władz większych w kształtowaniu i zapewnianiu włączenia cyfrowego poprzez ochronę danych obywateli oraz wzmocnienie pozycji obywateli i lokalnych przedsiębiorstw dzięki dostępowi do danych; podkreśla, że kompetencje cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów należy rozwijać przez całe życie, zaczynając już w młodym wieku; wzywa Komisję, by zachęcała do wspierania programów i inicjatyw edukacyjnych w zakresie kompetencji cyfrowych i umiejętności korzystania z mediów w szkołach, szkołach zawodowych i na uniwersytetach; w tym kontekście przypomina o znaczeniu EFS+ dla finansowania projektów, które wspierają pracowników lub osoby bezrobotne w zdobywaniu nowych zdolności, z uwagi na to, że do celów tego funduszu należy zapewnianie tym osobom nowych kompetencji na potrzeby doskonalenia na zajmowanym stanowisku pracy (upskilling) lub na innych stanowiskach (reskilling); uważa, że należy wdrożyć hybrydowe modele nauczania, aby zapewnić dostęp do podnoszenia kwalifikacji osobom mającym podstawowe umiejętności cyfrowe lub nieposiadającym tych umiejętności;

46. z zadowoleniem przyjmuje zalecenie zawarte we wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, aby osoby niekształcące się, niepracujące ani nie szkolące się zostały poddane ocenie umiejętności cyfrowych, a w przypadku stwierdzenia luk otrzymały szkolenie w celu zwiększenia tych umiejętności;

47. zwraca uwagę na krytyczną przepaść w zakresie umiejętności cyfrowych między osobami mieszkającymi na obszarach wiejskich a osobami mieszkającymi w miastach, a także między pokoleniami; zauważa ponadto nieproporcjonalnie dużą popularność telepracy i mobilności z wykorzystaniem ICT wśród mieszkańców w miastach, dobrze wykształconych pracowników sektora usług o wysokich umiejętnościach cyfrowych; zauważa brak możliwości nabywania umiejętności cyfrowych na obszarach wiejskich; wzywa państwa członkowskie i Komisję do wykorzystania EFS+ i EFRR do przyjęcia środków mających na celu wyeliminowanie tej nierównowagi i zapewnienie możliwości zatrudnienia w regionach zagrożonych wyludnieniem; zauważa, że inteligentne wsie mogłyby służyć jako praktyczne rozwiązanie, ponieważ stosowane przez nie oddolne podejście cyfrowe obejmuje cyfrowe narzędzia uczenia się;

48. podkreśla, że promowanie i rozwój e-umiejętności odgrywa zasadniczą rolę w budowaniu większego potencjału pracowniczego na rynku pracy, służy włączeniu społecznemu, wspiera dywersyfikację technologiczną i stwarza możliwości zatrudnienia, zwłaszcza na obszarach wiejskich i w regionach słabiej rozwiniętych; zachęca Komisję, by wzmocniła działania służące wyeliminowaniu luk w umiejętnościach cyfrowych poprzez docieranie do wszystkich zainteresowanych stron za pośrednictwem koalicji na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia;

49. zauważa, że EFS+, o którym mowa w ramach celu polityki 4 (CP 4) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, obejmuje szczególny cel uwzględniający umiejętności cyfrowe, włączenie i systemy szkolenia, w tym w formie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego;

⁽²⁷⁾ Europejski Trybunał Obrachunkowy, komunikat prasowy pt. „European funding for boosting SME competitiveness being probed by EU auditors” [Audytorzy UE badają europejskie finansowanie na rzecz zwiększenia konkurencyjności MŚP], 14 października 2020 r.

⁽²⁸⁾ „EU actions to address low digital skills” [Działania UE na rzecz rozwiązania problemu niskich umiejętności cyfrowych], Europejski Trybunał Obrachunkowy, luty 2021.

Wtorek, 8 marca 2022 r.

50. podkreśla, że europejski program na rzecz umiejętności wymaga inwestycji w infrastrukturę o dużym oddziaływaniu społecznym, w tym w infrastrukturę cyfrową, za pośrednictwem EFRR-FS i programu InvestEU; podkreśla potrzebę inwestowania w infrastrukturę cyfrową za pośrednictwem EFRR-FS i programu InvestEU, który opiera się na inicjatywach promujących umiejętności cyfrowe, takich jak Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027;

51. podkreśla, że podejmowanie problemu zmian demograficznych jest podstawowym wyzwaniem dla UE; która powinna nadać mu priorytet przy opracowywaniu i wdrażaniu programów; przypomina w związku z tym, że jednym z głównych celów określonych w EFRR-FS na lata 2021–2027 jest wspieranie obszarów miejskich i wiejskich o niekorzystnych warunkach geograficznych lub demograficznych, przy czym państwa członkowskie muszą przydzielać wsparcie finansowe UE na projekty promujące rozwój cyfrowy w odnośnych regionach oraz połączenia teleinformatyczne; przypomina w związku z tym, że należy szczególnie wspierać obszary na poziomie NUTS 3 lub klastry lokalnych jednostek administracyjnych o gęstości zaludnienia poniżej 12,5 mieszkańca na kilometr kwadratowy lub o średnim rocznym spadku liczby ludności wynoszącym ponad 1 % w latach 2007–2017, które to obszary powinny podlegać szczególnym ocenom regionalnym i krajowym;

52. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz skupienie się na szkoleniach i umiejętnościach; docenia fakt, że fundusz ten umożliwi inwestycje w infrastrukturę społeczną, taką jak ośrodki szkoleniowe, a celem jest stworzenie lepszych możliwości zatrudnienia i wysokiej jakości zatrudnienia we wszystkich regionach przechodzących transformację w kierunku neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., a także podkreśla jednocześnie potrzebę poświęcenia szczególnej uwagi umiejętnościom cyfrowym; wzywa Komisję do oceny potrzeby i wykonalności zmienionego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w celu sprostania obecnym wyzwaniom;

53. wzywa państwa członkowskie i ich instytucje zarządzające do ułatwienia i uproszczenia dostępu obszarów wiejskich do funduszy NextGenerationEU i europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; uważa, że należy zadbać o to, by wszystkie odpowiednie podmioty instytucjonalne były uważnie monitorowane przy wykorzystywaniu funduszy NextGenerationEU oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na szczeblu terytorialnym, aby zapewnić sprawiedliwy podział środków między regiony;

54. wyraża zaniepokojenie, że wiele przetargów publicznych dotyczących programów cyfrowych zostanie rozstrzygniętych w drodze zaproszenia do składania wniosków, co może zmniejszyć możliwości dostępu obszarów wiejskich do środków z instrumentu NextGenerationEU oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, ponieważ tradycyjnie mają one mniejsze możliwości budowania zdolności i otrzymują słabsze wsparcie techniczne w zakresie programowania i wydatkowania unijnych środków finansowych;

55. wzywa Komisję i Radę do szybkiego wdrożenia konkluzji Rady w sprawie praw człowieka, uczestnictwa i dobrostanu osób starszych w dobie cyfryzacji, w tym do stworzenia „platformy uczestnictwa i wolontariatu po zakończeniu życia zawodowego” oraz do sprzyjania wymianie międzypokoleniowej i więziom międzypokoleniowym;

o

o o

56. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Komitetowi Regionów i państwom członkowskim.
